

[Holger Hansen.]

der debatten her i tinget den 30. april 1970 givet udtryk for vort syn på det væsentligste i Grønlandspolitikken, som vi ser det, og jeg vil gerne citere fra Folketingstidende 1969-70 sp. 5397 følgende:

„Der bør gennemføres — og dette er det væsentligste — en opgave- og byrdefordeling mellem stat, landsråd og kommuner, og dette må så medføre en fordeling af ansvaret, også det økonomiske ansvar.

Dette er efter venstres opfattelse forudsætningen for en egentlig ændring af planlægningen med det sigte at give grønlænderne større medbestemmelse og afgørende indflydelse på den fremtidige udvikling i det grønlandske samfund.“

Dette er stadig vor opfattelse, og dette arbejde, forudsætningen for, at disse tilstande kan opnås, er sat i gang.

Venstre kan altså ikke støtte, hvad ordføreren for forslagsstillerne, hr. Lembourn, i sin fremsættelsestale betegner som en mere gennemgribende ændring i investeringsplanerne. Venstre kan ikke anbefale, at folkettinget griber ind på dette område uden om Grønlands landsråd og de grønlandske kommunalbestyrelser; det ville rime dårligt med vore ønsker om en større indflydelse til det grønlandske samfund. Men det er da klart, at venstre, som vi plejer det, vil være med i et udvalgsarbejde om denne sag, om et sådant udvalgsarbejde skulle ønskes.

Svend Haugaard: Jeg må også melde mig som en af dem, der undrer sig over forslagets fremkomst. Det har jo hidtil været sådan, at alle afgørende forhold vedrørende Grønland blev drøftet i Grønlandsrådet, hvor der var repræsentanter fra det grønlandske landsråd, hvor folketingsmedlemmerne valgt på Grønland var med, og hvor de fem partier var repræsenteret, og her drøftede man naturligvis også — og det var noget, der skete fortløbende hvert halve år — investeringsplanerne, som i øvrigt også igennem ministeriet blev drøftet med de enkelte kommuner. Jeg mener at kunne konstatere, at der har været meget stor enighed; nu og da har en enkelt svunget sig op til den lyrisk betonedede debat, men i det store og hele har man holdt sig pænt ved jorden. Jeg mener, at når folkettinget skal

inddrages, så må det være i en mere principiel debat, som vi havde i fjor, samt ved de enkelte lovforslag, der kommer for her, som i øvrigt i forvejen har været drøftet med det grønlandske landsråd. Jeg synes, at den form, vi hidtil har anvendt, har været en god form. Det har været udmærket med det samspil imellem danske og grønlandske økonomiske interesser og især udmærket med den gode enighed, der har været, uden at det på noget tidspunkt er kommet til partipolitik. Derfor må jeg altså undre mig over dette forslag.

Hvis det nu havde været sådan, at der i Grønlandsrådet havde været en stærk modstand imod de ideer, der er fremme i forslaget, så kunne der måske være anledning til at fremsætte det, men det er jo slet ikke tilfældet. Det er tværtimod sådan, at vi har været enige i hele tendensen, nemlig det, at man skulle vise en vis tøven over for koncentrationspolitikken, at man skulle lægge en vis dæmper på byudviklingen. Vi har også været enige om, at man skulle prøve på at gøre den grønlandske befolkning mere engageret i opbygningen, mere ansvarlig og dermed også give den mere indflydelse.

Erhvervsvilkårene i Grønland er meget begrænsede, og de er meget usikre, og derfor må investeringen naturligvis også blive ret usikker. Men man kan være sikker på, at hvis byggerne skal klare sig ved selvforsyning plus lidt tilfældigt salg, så vil det give en ret primitiv livsførelse, og det er muligt, at der er nogen, der kan lide det og er tilfreds med det og holder fast ved det, men jeg tvivler meget stærkt på, at de unge vil gøre det. Vi ved også, at hvis udstederne skal have blot en del af de moderne faciliteter, så vil det betyde investeringer, som vil være økonomisk uoverkommelige og uforsvarlige.

Alt tyder på, at den grønlandske befolkning, ikke mindst den unge del, ønsker samme vilkår som vi, så vidt det kan lade sig gøre, både hvor det drejer sig om mulighed for privat forbrug, og hvor det drejer sig om tilbud som skoler, hospitaler, sociale institutioner, sportslokaler, biblioteker, butikker, trafikforhold, telefon, elektrisk lys, vand, kloak og alt, hvad vi kan nævne, at man ønsker at komme så nær til dansk standard, som man kan.

Det vil kun være muligt i bysamfund. Vi